

АНАЛИЗ НА УЧАСТИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ ОТ МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ В НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2022/2023 Г.

Медицинският факултет при университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас предоставя условия за включване на студенти от специалност „Медицина“ в научноизследователската дейност чрез реализиране на съвместни научни разработки с преподаватели, участие в научноизследователски и научно-приложни проекти, организиране на научни конференции, сесии и други форуми. Осигурява се възможност за популяризиране на резултатите от научноизследователската дейност (НИД) чрез публикуване в списания, сборници от конференции, в това число и в Годишника и други научните издания на университета. За повишаване качеството на НИД през учебната 2022/2023 г. допълнително е допринесъл реализираният в Медицински факултет проект по Националната програма „Млади учени и постдокторанти-2“, модул „Млади учени“, финансиран от МОН.

От информацията, предоставена от катедрите към МФ, в научноизследователска дейност през учебната 2022/2023 година са се включили предимно студенти от II, III и IV курс, а един първокурсник участва в екипа на проект по „Научноизследователска и художественотворческа дейност“.

1. Участие на студенти в изследователски проекти

В три вътрешноуниверситетски проекта по НИХ са взели участие 6 студенти и един млад учен:

- Антон Димитров Мандов (II курс), Никола Антонов Попов (I курс) и Цветелина Христова Йотова (млад учен) – Проект НИХ 470/2022 „Синтез, свойства и приложение на йонни течности на основата на имидазол и негови производни“ с ръководител доц. д-р Румяна Янкова-Аврамова.
- Христиана Николаева Костадинова (III курс) – Проект НИХ 492/2023 „Сравнително изследване на биомаркери на остро възпаление в носен секрет и в слюнка при инфекциозен риносинусит сред деца на възраст 2-6 години“ с ръководител проф. д-мн Ганка Бекярова.
- Мария Димитрова Павлова, Лиляна Юлиянова Крумова и Габриела Иванова Карабойчева от IV курс - Проект НИХ 474/2022 „Изследване влиянието на концентрацията на ФПЧ и относителната влажност на въздуха върху заболяванията на горните дихателни пътища в детско-юношеска възраст“ с ръководител проф. д-р Валентин Костов Стоянов.

Цветелина Христова Йотова е участвала в Проект ОУФ-НИ-13/2022, „Синтез, охарактеризиране структурата и свойствата на Ti-, Zr- и Hf-халкогени и халкогенати“, финансиран по програмата „Млади учени и постдокторанти -2“, с ръководител доц. д-р Румяна Янкова-Аврамова.

2. Участие на студенти в научни сесии и форуми

В организирания от Медицинския факултет Конгрес по медицина „Предизвикателства пред медицинската наука и практика през XXI“, проведен на

територията на университета от 1 до 3 септември 2022 г., са се включили общо 18 студенти с 13 доклада в различните научни сесии:

- Златомира Попова (III курс), Габриела Карабойчева (IV курс), Карина Богданова (IV курс), Мария Червенакова (III курс), Синдром на поликистозните яйчници (З. Попова, Г. Карабойчева, К. Богданова, М. Червенакова, М. Янева)
- Димитрина Георгиева, Йоана Танева от III курс, Роля на амилоидния протеин в областта на Алцхаймер (Д. Георгиева, Й. Танева, М. Янева)
- Любомир Лалев (III курс), Роля на липопротеините в патологията на атеросклерозата (Л. Лалев, К. Василев, М. Янева)
- Десислава Енчева (III курс), Теломерите и Covid-19 (Д. Енчева, В. Мерхар)
- Веселина Среброва (II курс), Иновативни методи в асистирания репродукция. (В. Среброва, В. Мерхар)
- Мария Драгомирова, Фатме Юмер (IV курс), Ендотелна дисфункция и Covid-19 инфекция (М. Драгомирова, Ф. Юмер, К. Господинова, Г. Бекярова)
- Екатерина Лалева, Марая Михайлова и Константина Минкова от IV курс са в авторския колектив, представил следните доклади:
 - Хирургично поведение при мултисегментарни фрактури на тораколумбален отдел (С. Шишков, С. Тодоров, С. Чавдаров, М. Михайлова, К. Минкова, Е. Лалева)
 - Вкалцване на предния надлъжен лигамент (С. Тодоров, С. Чавдаров, С. Шишков, К. Минкова, М. Михайлова, Е. Лалева)
 - Вертебропластика – съвременен метод на лечение при фрактури на гръбначни прешлени (С. Тодоров, С. Чавдаров, С. Шишков, К. Минкова, М. Михайлова, Е. Лалева)
 - Метастатични мозъчни тумори (С. Чавдаров, С. Шишков, С. Тодоров, Е. Лалева, К. Минкова, М. Михайлова)

Студентите от III и IV курс Десислава Енчева (III), Екатерина Лалева (IV), Константина Минкова (IV), Мария Драгомирова, Лиляна Крумова (IV), Христина Костадинова (IV), Аделина Копривщенова (III) и Калина Боянова (III) са взели участие в проучване относно сърдечно-съдови заболявания сред жените в България, проведено в рамките на кампанията “GO RED. Резултатите са анализирани и представени в три доклада:

- Социален статус и образование на българската жена – връзка със здравословния начин на живот и сърдечно-съдови заболявания (Д. Енчева, Е. Лалева, К. Минкова, М. Драгомирова, Л. Крумова, Х. Костадинова, А. Копривщенова, К. Боянова, Св. Цонев, К. Христова, К. Байнова, Н. Щонова)
- Първоначални резултати от кампанията “GO RED” – рискови фактори и сърдечно-съдови заболявания сред жените в България (М. Драгомирова, А. Копривщенова, Д. Енчева, Е. Лалева, К. Боянова, К. Минкова, Л. Крумова, Ф. Костадинова, Св. Цонев, К. Христова, К. Байнова, Н. Щонова)
- Коморбидност и сърдечно-съдова профилактика – данни от кампанията “GO RED” 2022 (К. Боянова, Л. Крумова, Д. Енчева, Е. Лалева, К. Минкова, М. Драгомирова, А. Копривщенова, Х. Костадинова, Св. Цонев, К. Христова, К. Байнова, Н. Щонова)

Значителен брой студенти от II курс са взели участие в Първия студентски научен семинар по биохимия, организиран от Медицински факултет към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. На 26 до 27 май 2023 г. доклади са изнесли 29 второкурсници:

- Силвена Диянова Панева, Терапевтичен потенциал на аналозите на глюкагон-подобен пептид 1 (GLP-1) при стрес и депресия.
- Надежда Николаева Ангелова, Митохондриални нарушения при диабет (*Diabetes mellitus*).
- Христина Костова Грунова, Желязо-дефицитна анемия – причини и хранителна терапия.
- Станислав Бойков Цветанов, Роля на протеин киназите при развитието на различни заболявания.
- Веселина Сергеева Среброва–Кисьова, Биологични функции, патологични състояния и имунен отговор при човешки хорион гонадотропин (ЧХГ).
- Мирослава Ангелова Котева, Невротрансмитерни промени при болни с деменции.
- Адриана Илиянова Димова, Биохимични аспекти на острия стрес.
- Христина Недялкова Динева, Дефицит на витамин В₁ при неврологични заболявания.
- Габриела Георгиева Симитчийска, Патологични нарушения при дефицит на витамин В₁₂.
- Ева Тодорова Тодорова, Биологични функции, метаболизъм, токсичност и потенциално терапевтично значение на микроелемента мед.
- Жасмина Михайлова Николова, Роля на аденилатциклазите при развитието на различни заболявания.
- Селин Ерол Исмаил, Биохимични прояви при развитие на акне (*Acne vulgaris*) и съвременни терапевтични подходи за лечението му.
- Мария Костова Атанасова, Биохимични прояви при заболявания на простатата.
- Константин Кирилов Симеонов, Витамин D₃ – физиологично значение и приложение при третиране на различни заболявания.
- Марио Христов, Биохимични основи на пристрастяването към канабис и свързаните негативни последствия за здравето.
- Моника Пламенова Тодорова, Биохимични основи на влюбването.
- Пламена Стефанова Браяновска, Метаболитни нарушения при анорексия.
- Анна Тодорова Койчева, Биохимични основи на лекарствения метаболизъм.
- Камена Данаилова Стоицева, Промени в гликозилирането на гликолипиди при туморни заболявания. Ганглиозидите като терапевтични мишени.
- Антония Мирославова Пондева, Биохимични прояви на депресията.
- Мария Недялкова Динева, Нормални и патологични промени във въглехидратната обмяна при бременност и гестационен диабет (*Diabetes mellitus*).

- Марина Илианова Петкова, Значение на активираните от пероксизомни пролифератори (PPARs) рецептори за метаболизма, имунитета и онкологията.
- Мелиса Мехмет Уртекин, Двойствената роля на ейкозаноидите при развитието на туморни заболявания.
- Алекса Сашева Петрова, Недостатъчност на фолиева киселина при невродегенеративни заболявания.
- Нина Христова Нинова, Диагностични и терапевтични подходи при безвкусен диабет (*Diabetes insipidus*).
- Георги Ангелов Димитров, Потенциално приложение на природни съединения за третиране на диабет тип 2.
- Едис Джейлан Сюлейман, Приложение на терапия със S-аденозил-L-метионин при третиране на чернодробни заболявания.
- Симона Димитрова Стоянова, Значение на тирозин киназите при развитие на туморни заболявания.
- Пенко Иванов Минчев, Роля на обмяната на сфинголипиди при развитието на невродегенеративни заболявания.

Четирима студенти са представили факултета в Петата научна студентска сесия на 12.05.2023, организирана от ФОЗЗГ, Медицински факултет и Медицински колеж:

- Любомир Лалев, Прехипертония и сърдечно-съдов риск (проф. Хр. Бозов)
- Сашо Емилов, Профилактика на усложненията на остър коронарен синдром, (Р. Кацарска, Д. Танева, А. Киркова-Богданова)
- Десистлава Енчева, Зийнеб Исуф, Дребноклетъчен белодробен карцином – съвременни аспекти и нови перспективи (Я. Маринчева)

Екатерина Цветанова Лалева (IV курс) е взела участие в Workshop „Репродуктивно здраве“, 10-11 март 2023 г. Изнесен е доклад на тема „Митохондриален индекс на сперматозоидите – фактор за тяхната подвижност“ (Екатерина Лалева, Петя Цветкова). Семинарът е организиран от Медицински факултет при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ и УМБАЛ Бургас.

Габриела Карабойчева (IV курс) е в колектива, взел участие в Конгрес по Оториноларингология, 7÷8.10.2022 г., Бургас, с доклад на тема „Влиянието на концентрацията на ФПЧ и относителната влажност на въздуха върху заболяванията на горните дихателни пътища“ (Григорова Ц., В. Стоянов, Д. Петков, Г. Карабойчева, А. Димитров, С. Найденова, Е. Моллова).

Мария Драгомирова (IV курс) е представила доклад на тема „Methods of treatment of congenital deformities of the musculoskeletal system: talipes equinovarus“ на 2-рия Международен симпозиум по Биоинформатика и Биомедицина (BioInfoMed 2022). Форумът се е провел в Бургас от 5 до 7 октомври и е организирана от университет „Проф. д-р Ас. Златаров“, Института по биофизика и биомедицинско инженерство, университетска болница „Царица Йоана“ и Съюза на учените в България.

3. Студенти, включени в авторския колектив на научни статии

Като резултат от участието си в научноизследователска дейност, студенти и млади учени са включени и в авторските колективи при публикуване на получените резултати. Три от научните статии са в списания, реферирани и индексирани в Scopus:

- Цветелина Христова Йотова (млад учен в Медицински факултет)
 - Tsenov T., **T. Yotova**, R. Yankova, Hirshfeld surface and reduced density gradient analyses of sodium selenate dihydrogen selenite, *Oxidation Communications*, ISSN 0209-4541, 2023, 46(2), pp. 345-355. (Q4, SJR: 0.196, 2022, Scopus)
 - Yankova, R., **T. Yotova**, T. Tsenov, D. Mihov, New insight into the structure and properties of silver selenate, *Journal of Molecular Structure*, ISSN 0022-2860, 2023, 1289, 135774. <https://doi.org/10.1016/j.molstruc.2023.135774>. (IF: 3.8, 2022, Q2, WOS; SJR: 0.482, 2022, Scopus)
- Мария Красимирова Драгомирова (IV курс)
 - **Dragomirova, M.**, M. Yaneva, Methods of treatment of congenital deformities of the musculoskeletal system: talipes equinovarus, in: *Recent Contributions to Bioinformatics and Biomedical Sciences and Engineering. BioInfoMed 2022. Lecture Notes in Networks and Systems*, ISSN 2367-3370, S. Sotirov, T. Pencheva, J. Kasprzyk, K.T. Atanassov, E. Sotirova, S. Ribagin, (Eds.), Springer, Cham., ISBN 978-3-031-31069-0, 658, 2023, pp. 192-196. https://doi.org/10.1007/978-3-031-31069-0_18. (SJR: 0.151, Q4, 2022, Scopus)

В списание „Управление и образование“ и Годишника на университет „Проф. д-р Ас. Златаров“ също има публикации, в колективите на които участват студенти от МФ.

- **Енчева Д, Исуф З**, Маринчева, Я, Дребноклетъчен белодробен карцином – съвременни аспекти и нови перспективи, *Management & Education / Управление и образование*, 2023, Vol 19, Issue 5, ISSN 1312-6121, p. 145.
- **Laleva, K. Minkova, M. Mihaylova**, S. Chavdarov, St. Shishkov, Sv. Todorov, E, Metastatic brain tumors, *Annual of Assen Zlatarov University, Burgas*, 2022, v. LI (1), pp. 84-86.
- Sv. Todorov, St. Shishkov, S. Chavdarov, **K. Minkova, M. Mihaylova, E. Laleva**, Vertebroplasty, *Annual of Assen Zlatarov University, Burgas*, 2022, v. LI (1), pp. 87-89

От направения анализ се вижда, че студентите от Медицински факултет проявяват значителен интерес и активно се включват в научноизследователската и научно-приложната дейност. Предпоставка за това са предоставените възможности от техните преподаватели, както и подкрепата от страна на Ръководствата на факултета и университета. Организираните от Медицински Факултет конференции, семинари и научни сесии несъмнено допринасят за стимулиране потенциала на студентите, като дават възможност за тяхната творческа изява.

Анализът на участието на студентите от Медицински факултет в научноизследователската дейност през учебната 2022/2023 г. е приет от КОПКО, Протокол № 1/29.02.2024 г. и от ФС на МФ, Протокол № / 6.03.2024 г.